

101 andi, ef honum þykja þeir hafa borið hlut hans fyrir borð, að fylgja fram með lögum og
26. júní dómi rjetti þeim, er hann telur sjer beri.

Þetta er tjáð stiptsyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

102 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður og austurumdæminu um*
27. júní *varðstöðvar gegn fjárkláða 1877.* — Í brjefi frá 31. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, sagt mjer álit yðar um umkvörtun sýslunefndarinnar í Húnavatnssýslu út af því, að jafnað hefir verið á sýsluna nokkrum hluta af kostnaði til Hvítárvarðar 1877 gegn fjárkláðanum. Þjer takið fram, að Húnvetningar hafi vorið 1877 óskað eptir Hvítárverði, ef heilbrigðisástandið í Borgarfjarðarsýslu virtist ískyggilegt, en þetta hafi einmitt átt sjer stað, og hafi Húnvetningar því síður skynsamlega ástæðu til þess nú að færast undan að greiða tiltölulegan hluta af hinum áminnzta kostnaði, sem þjer hafi tjáð sig fúsa til hluttöku í kostnaði við Hvítárvörð og Botnsvogavörð í sameiningu, en þessi kostnaður sje auðvitað talsvert meiri en kostnaður við Hvítárvörðinn einan. Loksins takið þjer fram, að þó 5. gr. tilsk. 4. marz 1871 gjöri ráð fyrir, að enginn fjárvörður verði settur, nema því að eins að fjáreigendur beiðist hans, hljóti amtmaður að ráða því, hvar eigi að setja vörðinn, til þess að viðkomandi hjerað fái sem mesta tryggingu gegn útbreiðslu sjúkdómsins, og svo að eigi verði kostað óþarflega miklu af almennings fje til varðarins.

Samkvæmt því, er þjer þannig hafið tekið fram, finn jeg enga ástæðu til að breyta niðurrjöfnun þeirri, er þjer hafið gjört á hinum umrædda kostnaði, og eruð þjer beðnir að tjá hlutaðeigöndum þetta.

103 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um viðgjörð*
3. júlí *Reykjavíkur dómkirkju.* — Eptir að hafa meðtekið álit yðar, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi frá 10. f. m. um erindi Halldórs yfirkennara Friðrikssonar, sem þar með var endursent, og lýtur að viðgjörð Reykjavíkur dómkirkju, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að eptir því sem þar er skýrt frá, sjezt ekki, að nokkur ástæða hafi verið til að hreifa þessu erindi, og að ráðgjafinn þess vegna finni alls ekkert tilefni til að skerast ítarlegar í þetta mál.

104 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til kirkjubyggingar.*
3. júlí — Í tilefni af bænarskrá frá prestinum að Hvammi í Norðurárdal og Mýrasýslu sira G. Þorvaldi Stefánssyni, sem þjer herra landshöfðingi hafið sent hingað með þóknanlegu brjefi, dags. 11. f. m. um, að veitt sje tjeðu prestakalli 600 kr. lán úr viðlagasjóði til að reisa timburkirkju í Hvammi, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar, að hið umbeðna er hjer með veitt, þannig að greiddir sjeu af láninu 4 af hundraði í ársvexti, og lánið verði endurborgað á 20 árum samfleyttum með 30 kr. árlega.

105 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til kirkjubyggingar.*
3. júlí

ingar. — Í tilefni af bænarskrá frá prestinum að Borg í Mýrasýslu, sira Guðmundi Bjarnasyni, sem þjer, herra landshöfðingi, senduð hingað með þóknanlegu brjefi frá 9. f. m. um, að veitt sje tjeðu prestakalli 1000 kr. lán úr viðlagasjóði, til að reisa fyrir það fje timburkirkju á Borg, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og aðgjörða, að hið umbedna er veitt, þannig að greitt sje af láninu í ársvexti, 4 af hundraði, og að lánið sjálft sje endurborgað á samfleyttum 20 árum með 50 kr. árlega.

105
3. júlí.

— *Brief ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um laun hjerads-læknis.* — Eptir að jeg hefi nú meðtekið álit yðar, herra landshöfðingi, dags. 8. janúar þ. á. um bænarskrá þá, er álitinu fylgdi endursend, og þar sem hjeradslæknirinn í 15. læknishjeradi Íslands F. Zeuthen sækir um, að ráðgjafinn vildi sjá svo um, að sjer yrði veitt hæfileg þóknun fyrir það, að hann þjónaði sem settur læknir 16. læknisumdæmi frá 1. september 1876 til 1. júlí 1878, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að sitja skal við úrskurð þann, sem þjer hafði 21. maí f. á. á málið lagt.

106
5. júlí.

— *Brief landshöfðingja til amtmannsins yfir suður og vesturumdæminu, um laxveiði í Elliðaám.* — Í hjá lögðu brjefi, frá í dag með 4 fylgiskjölum, hefir oddviti hreppsnefndarinnar í Seltjarnarnesshreppi Kristinn Magnússon, ásamt nokkrum öðrum bændum úr sama hreppi skýrt frá því, að þeir hafi snúid sjer til hlutadeigandi sýslumanns, og síðan til yðar, herra amtmáður, til þess að fá gjört út um heimild Thomsens kaupmanns til að þvergirða Elliðaárnar og við hafa þær veiðivjelar, sem eru þar, og að þeir nú, þegar tilraunir þessar virtust ekki mundu hafa nokkurn árangur, hafi ráðizt í að taka sjálfir í burtu þvergirðingar þær og veiðivjelar, er þeir álitu ólöglegar, og hafa þeir þar að auki skorað á mig að gjöra nauðsynlegar ráðstafanir til þess að ólöglegir veiðigarðar og veiðivjelar aldrei frammar verði settar í Elliðaárnar.

107
25. júlí.

1) Þessi landshöfðingjaúrskurður er svo hljóðandi:

Í þóknanlegu brjefi frá 14. marz þ. á. hafði þjer, herra hjeradslæknir, mælt til þess, að yður verði samkvæmt 4. gr. launalaganna veitt einhver þóknun fyrirhinnliðna tíma, frá 1. sept. 1876 og fyrir hvert ár, sem þjer framvegis verðið að gegna læknisstörfum í Austur-Skaptafellssýslu og Hofi prestakalli, meðan það læknishjerad er laust; og hafði þjer í þessu tilliti tekið fram, að hjeradi þessu, er áður hefir verið hluti af embættisumdæmi yðar, hafi nokkra mánuði verið gegnt af Sigurði kandidat Ólafssyni sem settum, þangað til það með brjefi mínu frá 1. septbr. 1876, þegar Sigurður var skipaður læknir í 17. hjeradi og þar að auki settur til um stund að gegna hjeradslæknisstörfum í 18. og 19. læknishjeradi, aptur var lagt fyrir yður að gegna samkvæmt 3. grein laga 15. oktbr. 1875 um aðra skipun á læknishjeruðum embættisstörfum í þessum hluta læknishjerads yðar, en þjer ætlið, að skylda yðar samkvæmt síðasta lið nefndrar greinar hafi hætt, þegar kandidat Sigurður Ólafsson var settur.

Af þessu tilefni læt jeg ekki undan falla þjónustusamlega að tjá yður, að 3. gr. laga um aðra skipun á læknahjeruðum frá 15. októbr. 1875 beinlínis ákveður, að eldri hjeradaskipunin skuli haldast, þangað til smámsaman er búid að skipa hjeradslækna í hin nýju embætti; en það er vita-skuld, að það verður ekki sagt, að þetta hafi átt sjer stað, þó það takist að fá hjeradinu þjónað um stund af settum lækni í öðru hjeradi.

Samkvæmt þessu verður að álita, að þjer sjeuð skyldir til að þjóna nefndu læknishjeradi án sjerstakrar þóknunar, þangað til fastur hjeradslæknir verði skipaður í það, eða gjörð verði einhver önnur ráðstöfun, með tilliti til læknisstarfanna í þessu hjeradi, en slík ráðstöfun mun ekki geta verkað á tíma þann, sem liðinn er.